

hold, at man overlader for Tid til Sognekommuneraadene eller dog for Meget til Amtsraadene, det vil sige, man paalægger Amtsraadene Noget, som de egentlig ikke kunne udføre. Her staar der vel, at det skal ske efter Indstilling af Sogneraadene; men jeg mener rigtigst, at det burde overlades disse at inddele Kredse og saa lade Amtsraadet have Opsyntet dermed. Dette kan nemlig være nødvendigt, for saa vidt som der i Kommunerne kan fremkomme Klager over Kredsinddelingen fra Mænd, der ikke ere i Sogneraadet, og det er da rigtigst at have en Autoritet, der kan afgjøre saadanne Klager og kassere eller stadfæste Inddelingen, eftersom den finder det rigtigst. — Gaar man dernæst over til § 3, ser man deraf, at Snekastningsarbeidet i Reglen skal udføres efter Vicitation eller ved Afford underhaanden. Dette er et af de vanskeligste Spørgsmaal at faae ordnet paa Landet. Hidtil have vi bevaret dette Arbejde som Naturalarbejde, og jeg tror, at det vil være nødvendigt paa de allerfleste Steder endnu i en lang Aarrække at beholde det som saadant. Snekastningsarbejde er ikke, saaledes som andet Arbejde, Noget, der med en vis Lethed kan bortliciteres, idet Arbejdets Omfang er saa overmaade ubestemt. Man veed af Erfaring, at der er Aaringer, da der saa at sige slet ikke falder nogen Sne eller dog kun meget lidt, medens der igjen er Aaringer, da der falder en overordentlig Mængde Sne. Men er dette Tilfældet, saa vil det ogsaa være overordentligt vanskeligt for Kommunerne at faae dette Arbejde bortliciteret eller udført ved Afford paa saadan Maade, at de virkelig have nogen Garanti for, at Arbejdet bliver udført forsvareligt i rette Omfang og i rette Tid. Paa den anden Side vil Sagen stille sig lige saa vanskeligt for dem, der paatage sig Arbejdet, idet de ikke vide, hvad de paatage sig, og det vil da rimeligvis komme til at gaa ud over Kommunernes Kasse, idet de Vedkommende neppe ville paatage sig den Usikkerhed, der altid er forbunden med saadant Arbejde, uden at være nogenlunde sikre paa at blive dækkede. Jeg tror derfor, at Reglen snarere maa være den, at Alt bliver ved det Gamle; at der imidlertid kan gives Undtagelser fra Reglen, saa at altsaa Bortlicitation kan foregaa, anser jeg for et Gode og et Fremskridt, forsaavidt Forholdene tillade det. Den foregaaende erende Taler antede over den Fordeling af Arbejdet, der skal finde Sted efter § 4, og, saavidt jeg erindrer, talte han om, at denne Paragraf vilde indføre en ny Slags Værnepligt. Saavidt jeg veed, har man dog allerede nu en saadan Fordeling i Kommunerne, og skal man være sikker paa at have det nødvendige Mandskab til at udføre Arbejdet, saa mener jeg ogsaa, at man maa gjøre det til Pligt for den mandlige Befolkning indenfor den i Paragrafen nævnte Alder og for saa vidt de Vedkommende ellers ere arbejdssføre, at give Møde ved Snekastningen. Jeg kan dog ikke indse,

at det, hvor Arbejdet udføres in natura, skulde være nødvendigt at betale det efter den Pris, som Amtsraadene maatte sætte derfor; naturligt vilde det vistnok være, at Prisen bliver den, der gjælder for Arbejdet i Almindelighed i den paagjældende Kreds. En saadan Ordning vil imidlertid give Kommunerne en overordentlig stor Regnskabsbyrde, uden at jeg egentlig tror, at det vil finde nogen Anklang hos de Arbejdsslygtige. Jeg er en Ynder af det nye System, som her er foreslaaet, for saa vidt det giver Bestemmelser om en bedre Ordning; det paaligger visse Mænd, som Sogneraadet dertil udnævner, at have Tilsyn med Snekastningsarbejdets rette Udførelse, og det paalægger dem ikke for stor Byrde, idet det ogsaa er tilladt, at de kunne tilgive ved leiede Bud. Derimod kan jeg ikke ret forsones mig med, at Sogneraadet kan lønne Snekogderne. Jeg er i det Hele taget ikke en Ynder af at komme ind paa at lønne kommunale Bestillingsmænd, og fra det, at lønne Snekogderne til det at lønne Sogneraadets medlemmerne, er der kun et overordentlig lille Skridt. Jeg mener, at den Mand, hvem det paaligger at besørge dette Arbejde, jo derved har afgjort sin Snekastningspligt og derfor maa være pligtig til at udføre dette Hverv for Intet. Hvad det 2det Affnit angaar, nemlig om at bortlicitere Kjørselspligten, da kan jeg finde dette meget rigtigst. Det er ganske vist, at efterhaanden som Udstykning mere og mere udvikler sig, gaar Kjørselspligten stærkere og stærkere over paa de tilbageblevne samlede Eiendomme, og jo større disse Eiendomme ere, som endnu bestaa, jo mindre bliver Pligten i Almindelighed, idet man dog ikke godt kan gaa udenfor det, som man veed, at de Vedkommende have Hæftkraft til. Jeg kunde ønske, at hvor Kjørselslister skulle affattes, det da ikke skete ligesom efter de hidtil gjældende Regler, idet disse ere meget forskjelligte. Jeg kjender Kommuner, hvor Forholdet er ordnet saaledes, at hver Lønne Hartkorn er regnet for en Omgang, disse Omgange ere fordelte paa saa mange Lønne Hartkorn, som der findes indenfor den kjørepligtige Kommunes Grændse, naturligvis fordelte saa meget som mulig saaledes, at ikke flere Reiser skulle falde efter hinanden paa samme Mand. Men jeg kjender enkelte Steder, hvor man først begynder Fordelingen med 2 Lønne Hartkorn, altsaa lader den bortfalde for 1 Lønne Hartkorn. Jeg kunde ønske, at der blev givet mere bestemte Regler, og at der fulgtes en mere ensartet Fremgangsmaade. Jeg betragter som den rette den Deling, der er baseret paa 1 Lønne Hartkorn, og man kan uden nogenstomhelst Vanskelighed for den enkelte kjørepligtige Mand fordele Reiserne ligeligt, idet at det sjældent vil være nødvendigt — i alt Fald vil det være meget korte Reiser, f. Ex. Reiser i Jættigvæsenets Tjeneste, med Idrætsrejser og deslige — at der kommer mange Kjøretøjer ud paa en Gang. — Jeg anser § 29 for overordentlig god. Tidligere har det mange Steder ikke været saa